

Apokrif történelem

A mikor nem tetszik, amit manapság látok, és ez elég gyakran előfordul, a múlttal vigasztalom magam” – mondja John Blacksad magánnyomozó a nevét viselő képregénysorozat legújabb részében. A Filmvilágban négy éve írtunk utoljára a *Blacksadról* (2018/08), amikor hiánytalanra vált a spanyol alkotók jegyzete, de eredetileg a francia piacon megjelenő széria hazai kiadása. Juan Díaz Canales író és Juanjo Guarnido rajzoló viszont az eltelt években elkészültek az új epizóddal, ezúttal pedig már a nemzetközi premierrel egy ütemben érkezett a magyar változat.

A *függöny lehull* alcímű rész az első, amely nem önálló történetet mesél el, hanem szorosan vett folytatás készül hozzá, vagyis Guarnidóék egyelőre biztosan nem fejezik be a keménymancsú macska-magánnyomozó kalandjait. Örülhetnek ennek a sorozat rajongóin kívül azok is, akik az ímént idézett főhőshöz hasonlóan a tegnapi kultúra mára klasszikussá nemesedett formáihoz menekülnének kikapcsolódásért. A *Blacksad* ugyanis időtlenségével és állandóságával tüntet, vagyis a maga nemében velejéig konzervatív képregény, még ha ez első pillantásra meglepőnek is tűnhet egy olyan krimisorozattól, amely-

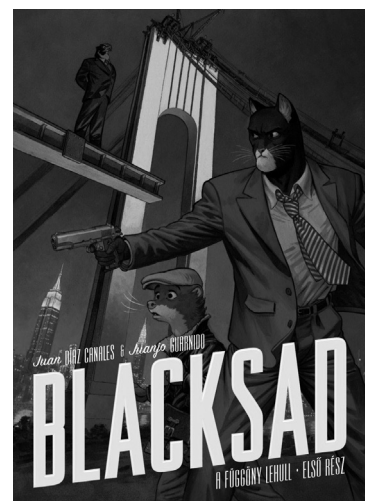
ben antropomorf állatok népesítik be az ötvenes évekbeli Egyesült Államok nagyvárosait. Ám a *Blacksad* mindenekelőtt a formák – a *hard-boiled* detektívregény és a belőle kinőtt film noir – alapos ismeretére és tiszteletteljes megidézésére épít.

Nem állatszereplős adaptációról van szó, bár *A függöny lehull* gazfickója meglehetősen hasonlít a *Kínai negyed* vérnősző ingatlanmágnására. A szerzők sokkal inkább hommageban gondolkodnak, igazán szó-rakoztatóvá azonban nem az ismert sémák találékony újrarendezése, hanem a pompás ritmusú történetészítés, a jelenetek imponálóan magabiztos felépítése teszi a sorozatot. Egy ízben mintha Hopper agyonidézett festményéről, az *Éjjeli baglyokról* ismert bár adná egy beszélgetés helyszínét, ám mikor elcsüggednénk az ötletlenség miatt, a bárt mutató rajz a Hopper-festmény konkrét idézeteként – sőt, reprodukciójaként! – lepleződik le. Díaz Canales és Guarnido mindig egy lépéssel az olvasó előtt járnak, ami nemcsak a krimi történetek, hanem a posztmodern főhajtások iparában is kifizetődik.

Ugyancsak a világpremierrel szinte egy időben vehettük kézbe egy másik friss francia sorozat folytatását. Pontosabb a *Sapiens – Rajzolt történelmet*

is inkább frankofónnak neveznünk, mert írója belga, míg a kiadvány mögött álló szerző – aki, ha hinni lehet a nyilatkozatoknak, a képregény készítéséből is aktívan kivette a részét – az izraeli Yuval Noah Harari. Noha nem tudjuk, a világ jelenleg talán legismertebb történésének volt-e ideje dramaturgiai kérdésekkel foglalkozni, anynyi világosan látszik, hogy fontos neki a nemzetközi hírnevét megalapozó könyvének képregény-adaptációja. *A civilizáció pillérei* alcímű kötet a 12000 éve kezdődött mezőgazdasági forradalomtól veszi fel az emberiség történetének fonalát, hangsúlyozva, hogy a növények, majd állatok háziasítása gyökeresen átalakította a Homo sapiens életmódját: a termőföldek körül falvak, majd városok épültek, az emberek pedig megismerkedtek a magántulajdon és a naphosszat tartó munka fogalmaival. Hogy az így létrejött közösségeket egyben tartsák, őseinknek mítoszokra volt szükségük, többek között az emberek jogairól. Az pedig a történelem során dinamikusan változott, az egyes kultúrákban kik részesülhettek az „eleve elrendelt”, valójában fikatív – mert a biológiai törvényszerűségek-től teljesen idegen – jogokból.

Ahogy az előzményben, Vandermeulen és Casanave ezút-

tal is rengeteg vizuális ötlettel, humorral közvetíti Harari nagy narratíváját. Bravúros, hogy a mezőgazdasági témáktól egészen a biológiai nem és a gender különbségéig eljutó történet egyszerűen válik szárazzá, tananyagszerűvé. Megőrzi a könnyedségét, mégsem érezzük, hogy az alkotók túlságosan leegyszerűsítenek a tudományos kérdéseket. Ezzel a sorozatot nyugodtan tekinthetjük etalonnak az ismeretterjesztő műfaj mai képviselői között.

Juan Díaz Canales – Juanjo Guarnido: *Blacksad – A függöny lehull, 1. rész.* Színes, keményfedeles, 60 oldal. Kiadó: Pesti Könyv.

Yuval Noah Harari – David Vandermeulen – Daniel Casanave: *Sapiens – Rajzolt történelem II. A civilizáció pillérei.* Színes, keményfedeles, 254 oldal. Kiadó: Animus.

KRÁNICZ BENCE

KONCEPCIÓ: HUDRA MÓNI • RAJZ: ORAVECZ GERGŐ

Szöveg: Balázs Béla: A látható ember